

Det första frimärket med avbildad fjäril

CHESTER SVENSSON

I mitt insamlade material för artikeln om MOPANE WORMS (AROMIA 2019 nr1) fanns en notis om det första frimärket med en fjäril avbildad (Scriber 2011). Frimärket i fråga är från Hawaii och föreställer prinsessan, sedermera drottning Lili'uokalani med en fjärilsbrosch i håret. Frimärket utkom 1891 och kom med rött påtryck 1893 efter hennes avsättning.

Fjärilens ögon utgörs av rubiner. Broschen är delad så att vingarna kan röra sig vid ägarens promenad. Broschen inköptes i London den 8 juni 1887 (samma dag som prinsessan Lili'uokalani anlände dit). Den kostade då \$420 (motsvarar idag 120 000 SEK) och inköptes tillsammans med ytterligare tre smycken i samma prisklass. Diamantbroschen kom att bli en personlig signatur för Lili'uokalani

Förlagan är ett foto taget i London 1887, när prinsessan Lili'uokalani besökte drottning Viktorias guldjubileum som regent. En internationell begivenhet med massor av kungliga gäster, bl a Norges och Sveriges kronprins Gustaf (sedermera Gustaf V).

Drottning Lili'uokalani [1838-1917] var Hawaiis första och enda regerande drottning (1891-1893). Hon efterträdde sin broder Kalakaua på tronen, men det var stor politisk oro (det var främst de amerikanska plantageägarna som bråkade) och det slutade i revolt, drottningens avsättning 1893 och formell anknäring till USA 1898.

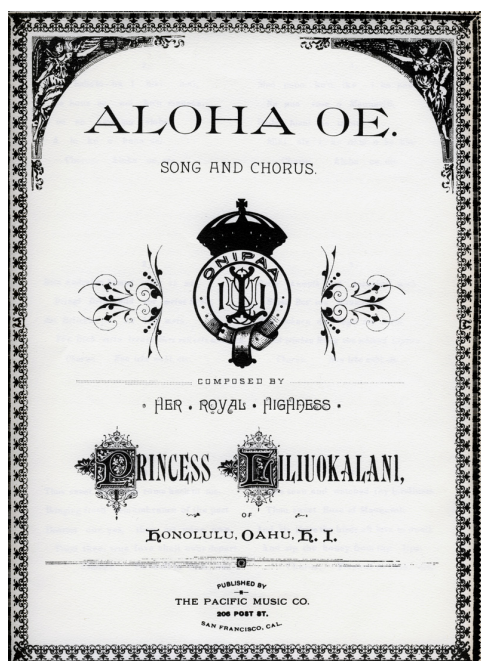
Fjärilsbroschen är 2 1/4 tum bred (57 mm) och 1 7/8 tum hög (drygt 47 mm) och är uppbyggd av guld. Den pryds av 159 diamanter av olika storlek. De väger tillsammans 13,65 karat (vilket motsvarar 2,73 gram).

och den finns med på de flesta foton och porträtt av henne, både när hon var prinsessa och senare drottning.

Drottningens juveler utauktionerades 1924 till förmån för *Lili'uokalani Home for Orphans* enligt hennes önskan. Broschen såldes för \$1.274 (mer än en halv miljon SEK nu). Köparens dotterdotter donerade broschen 1979 till *The Friends of Iolani Palace*, vilket medför att den nu finns utställd i Iolani Palace på Hawaiis huvudö Honolulu.

Du har intuitiv vetskap om Lili'uokalanis bedrifter: Hon är upphov till Aloha 'Oe (Farewell to Thee) och ett flertal andra musikstycken. Melodin har delvis ursprung i en kroatisk folksång via en tysk musikanter på Hawaii. Lili'uokalani lär ha tagit upp melodin under en utflykt 1877 på ön Oahu och senare gjort klart den under en fängelsevistelse.

Tack

Special thanks to Docent Zita Cup Choy, Iolani Palace, Hawaii.

Källor och för vidare studier

Scriber, J. M., 2011. From Emperor Moths to Zulu Kings: Early Entomophagy and Charlotte's Web of Missionary Letters. – Association for Tropical Lepidoptera Notes, June 2011.

The Friends of Iolani Palace 2019-07-03: artiFACTsheet.

Om Lili'uokalani:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Lili%CA%BBuokalani>

Om Aloha 'Oe:

https://en.wikipedia.org/wiki/Aloha_%CA%BBOe

Aloha 'Oe på YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=Y1bIxMYPlas&list=RDY1bIxMY>